

Beantwoording vragen chat bijeenkomst kansrijke buurten 20 juli 2021

Vraag 1a

Waarom wordt de kerkkokers gekozen terwijl veel huizen daar niet voor geschikt zijn?

Vraag 1b

Waarom wordt de burger tot deze kosten gedwongen terwijl de huizen TOTAAL niet geschikt zijn in de kerkkokers? zijn eind jaren 70

Vraag 1c

Buurtkracht heeft bij deel bewoners Kerkkokers voor draagvlak en initiatief gezorgd. Maar juist isoleren bleek de lastigste opgave omdat veel woningen deels zijn geïsoleerd en/of isolatie uit de jaren 70 hebben. Dat maakt het moeilijker dan oudere huizen die geen isolatie hebben of woningen die veel nieuwer zijn. Waarom is Kerkkokers op dit vlak dan kansrijk?

Reactie

Over het algemeen zijn er in naoorlogse woningen goede kansen om deze voldoende te isoleren. Hiermee kan ook veel energiebesparing worden gerealiseerd. Het is over het algemeen ook niet nodig om de woning tot een topniveau te isoleren. Maatregelen die u kunt nemen zonder grootschalig te slopen zijn vaak al voldoende: spouwmuur isoleren, HR++ glas en kozijnen, vloerisolatie (alleen als er een kruipruimte is) en dakisolatie. Natuurlijk kunt u altijd meer doen, bijv. wanneer u al grootschalig gaat verbouwen.

Om een idee te krijgen of uw woning voldoende is geïsoleerd om met een warmtepomp verwarmd te worden, kunt u in de winter de 50-graden test doen. U stelt de temperatuur van uw huidige cv-ketel in op 50 graden en kijkt of u de woning nog comfortabel warm krijgt. Als dat het geval is, dan moet een warmtepomp de woning ook kunnen verwarmen. Voor meer informatie, kijk eens bij Milieucentraal: <https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/aardgasvrij-wonen/50-gradentest/>

Vraag 2

Kunt u het uitgangspunt motiveren: Waarom zouden we aardgasvrij moeten worden?

Reactie

Aardgas is een fossiele brandstof. Dat betekent dat er CO₂ vrijkomt bij de verbranding. Sinds de industriële revolutie stoten wij zoveel CO₂ uit, dat de gemiddelde temperatuur op aarde op dit moment snel stijgt. Deze opwarming zorgt voor veranderingen in het klimaat, met enorme gevolgen. Stoppen met het gebruik van aardgas zorgt dus voor een flinke afname van onze CO₂-uitstoot. En hoe minder CO₂ in de lucht, hoe beter dat is voor het klimaat. Nederland heeft samen met de andere EU-landen afgesproken dat de EU in 2030 minimaal 40% minder broeikasgassen moet uitstoten om zo de opwarming van de aarde tegen te gaan. Nederland is dus zeker niet het enige land van Europa dat op dit moment bezig is met de energietransitie, laat staan dat Nederland voorop loopt. De laatste tijd komt geregeld in het nieuws dat Nederland zelfs achterop loopt ten opzichte van andere Europese landen.

Andere redenen voor de warmtetransitie zijn het niet afhankelijk willen zijn van Russisch gas en problemen in Groningen voorkomen.

Vraag 3

Het ziet er naar uit dat we naar waterstofgas gaan houden jullie daar rekening mee?

Reactie

Jazeker denken we ook aan waterstof. Het is wel nog even de vraag op welke termijn waterstof (net

als groen gas overigens) op grote schaal beschikbaar komt en of we waterstof ook echt voor de woningen gaan toepassen of voornamelijk voor de industrie en transport. Dat zijn sectoren waar we o.a. hoge temperaturen nodig zijn, iets wat lastiger te bereiken is met andere duurzame alternatieven. Dat is de reden waarom we voorlopig voor de gebouwde omgeving zoeken naar andere alternatieven zoals een warmtepomp of een warmtenet. Mogelijk dat we in de (nabije) toekomst waterstof alsnog gaan toepassen.

Vraag 4a

Heeft u enig idee hoeveel dit gemiddeld per huis gaat kosten om die van het gas af te krijgen op een acceptabele manier?

Vraag 4b

Kunt u aangeven wat een aanpassing aan het huis gemiddeld gaat kosten?

Reactie

Er zijn wel gemiddeldes van wat oplossingen nu kosten, deze gelden natuurlijk niet voor elke situatie. Voor de eerste stappen rondom isoleren van de gevels en het dak hebben we het over een bandbreedte van 5.000 tot 15.000 euro. De installatie zit tussen de 5.000 (luchtwarmtepomp) tot 10.000 euro (bodemwarmtewisselaar). Wanneer het afgiftesysteem ook moet worden aangepast, komt er nog 5.000 tot 10.000 euro bij. U kunt in totaal het beste uitgaan van 15.000 tot 45.000 euro.

Het Economische Instituut voor de Bouw (EIB) heeft becijfert dat het een gemiddelde investering vergt van 40.000 euro per woning om een huis van het gas te halen

(https://www.eib.nl/pdf/EIB_rapport_proeftuinen_aardgasvrije_wijken_5_maart_2021.pdf).

De kosten voor het isoleren en aardgasvrij maken van woningen dalen gelukkig wel steeds meer.

Voor meer informatie over de kosten van isoleren kunt u kijken op:

<https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/isoleren-en-besparen/alles-over-isoleren/> en <https://www.eigenhuis.nl/wonen/onderhoud/prijzenindicator/isolatie#/>

Voor meer informatie over subsidies en leningen zie vraag 11.

Vraag 5

Waarom moet Nederland weer het voortouw nemen? Andere landen leggen nog wijken aan met aardgas! In Duitsland krijg je nog subsidie als je van olie overstapt van olie (fossiel) naar aardgas? Waarom wordt het niet Europees aangepakt! Laat Timmermans het initiatief nemen!

Reactie

Duitsland heeft dezelfde doelstelling als ons om in 2050 geen CO₂ meer uit te stoten. Duitsland moet echter van veel verder komen omdat er nu nog veel op bijv. bruinkool en olietetels gestookt wordt. Aardgas is veel schoner dan bruinkool en olietetels waardoor het een prima tussenstap is. Echter moet Duitsland ook in 2050 aardgasloos zijn. Duitsland heeft daarmee dus een veel grotere opgave dan ons.

Overigens moet je in Duitsland in veel voorwaarden voldoen om subsidie voor aardgas te krijgen. Isolatie is één van de voorwaarden.

Voor meer informatie: <https://www.hier.nu/themas/stroom-en-gas/waarom-gaat-nederland-stoppen-met-aardgas-terwijl-duitsland-erop-overstapt>

Vraag 6

Zijn er al concrete plannen voor het aanleggen van een warmtenet of het aanbieden van warmtepomp vanuit de gemeente of energie maatschappij?

Reactie

Op dit moment zijn we nog niet zo ver dat er al concrete plannen worden gemaakt. We zijn nu bezig met het opstellen van de Transitievisie Warmte. De Transitievisie Warmte beschrijft hoe wij in de gemeente van het gas af willen gaan. We geven daarin antwoorden op vragen als: In welke wijken gaan we wanneer van het aardgas af? En op welke manieren kunnen we het aardgasverbruik stap voor stap verminderen? Welke mogelijke warmte-alternatieven zijn er? Eind 2021 moet iedere gemeente deze visie gemaakt hebben.

Vervolgens zullen er zogenoemde wijkuitvoeringsplannen opgesteld worden voor de wijken, buurten en clusters waar we als eerste van het aardgas denken te gaan. In het wijkuitvoeringsplan staan concrete stappen van de visie op wijk-, buurt- of clusterniveau. In het plan benoemen we de alternatieve warmtebronnen en hoe we samen met de buurt een buurtplan kunnen maken.

Vraag 7

Hoe is de draagvlak gedefinieerd? enkel corporaties? of ook particulieren?

Reactie

Draagvlak is erg lastig om in kaart te brengen. We hebben een eerste inschatting proberen te maken van het draagvlak in de buurten door gebruik te maken van de inzichten van Buurkracht, de resultaten van de enquête die in de gemeente is uitgezet en de te verwachten adoptiegraad uit de Enpuls Slimme Wijken tool (<https://heka.sia-partners.ai/slimmewijken/>).

Er is daarnaast ook een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd op de weging die is toegekend aan draagvlak en de andere criteria. Daaruit is gebleken dat deze buurten nog steeds kansrijk uit de analyse komen als draagvlak minder zwaar meegewogen wordt.

Vraag 8a

Ik ben erg nieuwsgierig om te leren waarom nu net de wijk De Coevering goed scoort op de Criteria?

Vraag 8b

Kunnen we iets meer horen van hoe en waarom De Coevering op de verschillende criteria heeft gescoord?

Reactie

Coevering scoort in onze analyse goed op de criteria: Aandeel corporatiewoningen, koppelkansen, CO₂-reductie, draagvlak en de aanwezigheid van alternatieve bronnen. In de conceptvisie zal de analyse uitgebreider worden toegelicht.

Vraag 9

Wat is buurkracht?

Reactie

Buurkracht is een maatschappelijk initiatief met als doel om mensen in buurten met elkaar te verbinden en ze te ondersteunen bij het verbeteren van de buurt. Buurkracht is onafhankelijk, heeft geen commerciële doelstellingen en maakt geen winst. Buurkracht is een zelfstandige stichting. De activiteiten en medewerkers van de stichting worden gefinancierd door gemeenten, provincies en netbeheerder Enexis. Buurkracht heeft diverse programma's ontwikkeld die aansluiten bij actuele vraagstukken waarbij burgerparticipatie een belangrijke rol speelt.

Voor meer informatie: <https://www.buurkracht.nl/>

Vraag 10a

In hoeverre is ons elektriciteit netwerk opgewassen tegen deze all-electric optie opgewassen?

Vraag 10b

Is bij all electric ook rekening gehouden met de stijgende netschaarste?

Reactie

Een van de partijen die betrokken is bij het proces is netbeheerder Enexis. Enexis heeft een inventarisatie gemaakt van waar in het elektriciteitsnet aanpassingen en investeringen nodig zijn door autonome groei van zonnepanelen, elektrisch vervoer, maar ook wanneer een wijk volledig overstapt op een warmtepomp. Hieruit blijkt dat dat in sommige delen van de gemeente investeringen moeten worden gedaan in het elektriciteitsnet. Op de korte termijn kan men nog gerust warmtepompen en elektrische kookplaten aansluiten. Er gaan pas problemen ontstaan wanneer hele buurten samen overstappen op een warmtepomp. Enexis wordt nauw betrokken bij de plannen voor buurten waardoor ze ook gericht kunnen investeren in de verbetering van het netwerk.

Vraag 11a

Komen er subsidies op isoleren?

Vraag 11b

Isolatie is niet zo eenvoudig bij sommige woningen. Er wordt gezegd : isoleren isoleren isoleren alsof je een knopje omzet. maar het kost soms een vermogen. En wat als je dat geld niet hebt?

Reactie

We weten natuurlijk niet hoe het in de toekomst vormgegeven gaat worden. Voor nu zijn er wel financieringsregelingen beschikbaar. Een deel van de oplossing zal ook zijn om de verduurzaming van woningen te realiseren door financieringsconstructies, waarbij externe financiers (bijvoorbeeld pensioenfondsen) de maatregelen voor inwoners voorfinancieren. Via de onderstaande links kunt u meer te weten komen over bestaande subsidies en leningen <https://www.geldrop-mierlo.nl/subsidies-en-financieringsmogelijkheden> en <https://storymaps.arcgis.com/stories/476d773ea635416c95ed8deda51ab309#ref-n-WNO1Uo>

Vraag 12

Hoe wil je op kerkkokers bijvoorbeeld vloerisolatie doen? dat kost een fortuin? muren prima, maar de grootste post is de vloer

Reactie

Het vraagt inderdaad een investering, maar het biedt ook kansen. De eerste stappen (isolatie) zorgen voor een kostenverlaging op energiegebruik. Daarnaast krijg je niet alleen een energiezuinige woning, maar ook een comfortabelere en gezondere woning. Het is dus niet alleen een investering in aardgasloos, maar zeker ook een investering in een betere woning.

Op dit moment zijn er al verschillende subsidies en leningen beschikbaar:

<https://www.geldrop-mierlo.nl/subsidies-en-financieringsmogelijkheden>

Voor meer informatie over vloerisolatie zie: <https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/isoleren-en-besparen/vloerisolatie/>

Vraag 13

Wordt persoonlijk contact opgenomen met alle bewoners om over de specifieke situatie te praten?

Reactie

Op dit moment zijn we nog niet zo ver dat daar al concrete plannen voor worden gemaakt. We zijn nu bezig met het opstellen van de Transitievisie Warmte. Deze beschrijft hoe wij in de gemeente van het gas af willen gaan. We geven daarin antwoorden op vragen als: In welke wijken gaan we wanneer starten met van het aardgas afgaan? En op welke manieren kunnen we het aardgasverbruik stap voor stap verminderen? Welke mogelijke warmte-alternatieven zijn er?

Vervolgens zullen er zogenoemde wijkuitvoeringsplannen opgesteld worden samen met alle bewoners, woningcorporaties, ondernemers en andere belangrijke partijen in de buurten voor de buurten en clusters waar we als eerste van het aardgas denken te gaan. In het wijkuitvoeringsplan staan concrete stappen op wijk-, buurt- of clusterniveau.

Vraag 14

In het voorlopige plan voor de Coevering zijn de woningen voorzien van een aanduiding energielabel (A. A+ etc) . Van wanneer is die vaststelling.? Voor mijn straat weet ik vrijwel zeker dat het niet van recente datum is, en dat geldt ook voor mijn woning.

Reactie

De energielabels komen uit het warmtebronnenregister (<https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=10292284d5024bea9e3e9e594d110eb3>). Mogelijk zijn de energielabels van een aantal woningen inmiddels verbeterd, maar is deze verbetering nog niet verwerkt of is er nog geen nieuw label geregistreerd. Dat heeft op dit niveau echter geen invloed op de uitkomst van de analyse.

Vraag 15

Stakeholders zijn nu vooral organisaties. Voor particuliere eigenaren zijn de kosten relatief hoog . Hoe krijgen de particuliere eigenaren een duidelijke stem in het WUP?

Reactie

Een wijkuitvoeringsplan (WUP) wordt samen met de bewoners, woningcorporaties, ondernemers en andere belangrijke partijen in de buurten opgesteld. Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe dit proces precies vorm wordt gegeven.

Vraag 16

Wordt er ook gekeken naar de informatie die gehaald kan worden uit de proeftuinen van de aardgasvrije wijken?

Reactie

Ja, de ervaringen die worden opgedaan in de proeftuinen van de aardgasvrije wijken nemen we inderdaad mee.

Vraag 17

Bij wie moet ik zijn voor een goed isolatie advies voor je gehele huis?

Reactie

Het Energiehuis Slim Wonen kan helpen bij de mogelijkheden voor verduurzaming en advies: <https://energiehuisslimwonen.nl/>.

Op de website van de gemeente vindt u ook meer informatie over partijen die u kunnen helpen met advies: <https://www.geldrop-mierlo.nl/samen-duurzaam-aan-de-slag?origin=/samen-duurzame-ideeen-uitwerken>

Algemene informatie over het verduurzamen van de verwarmingsinstallatie kunt u hier vinden: www.milieucentraal.nl/energie-besparen/energiezuinig-huis/energiezuinig-verwarmen-en-warm-water/. Wilt u uw cv-ketel vervangen? Dan kunt u hier kijken: https://advies-op-maat.milieucentraal.nl/aom/CV-ketel_vervangen

Vraag 18

Als je nu over wilt stappen van een cv naar een andere warmtebron, wat is dan de beste keuze?

Reactie

Wat de beste keuze is verschilt per woning. U kunt de vragen invullen op: https://advies-op-maat.milieucentraal.nl/aom/CV-ketel_vervangen

Voor algemene informatie over het verduurzamen van de verwarmingsinstallatie kunt u hier kijken: <https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/duurzaam-verwarmen-en-koelen/alles-over-duurzaam-verwarmen/>

Vraag 19

Ik vraag me af of het nog duurzaam is om mensen van het gas af te halen terwijl ze geen zonnepanelen hebben. Want als die elektrische via-via nog aan een gascentrale hangen, dan zit je technisch gezien nog aan het gas. Zijn hier LCA's over gemaakt?

Reactie

Er valt nu al een CO₂-reductie te behalen door over te stappen naar alternatieve warmtebronnen. Zelfs bij gebruik van grijze stroom - afkomstig uit bv. kolencentrales - is het bijvoorbeeld gunstiger om een warmtepomp te gebruiken dan een cv-ketel op aardgas. Mits je een goede warmtepomp hebt kan je 30% CO₂-reductie behalen bij grijze stroom en 50% bij groene stroom. Als je zonnepanelen op je dak legt, loopt de CO₂-reductie nog verder op. Uiteindelijk moeten we in 2050 ook al het elektriciteitsverbruik verduurzaamd hebben waardoor de gebouwde omgeving geen CO₂ meer uitstoot.

Vraag 20

Hoeveel huizen kan de kleine dommel aan huizen het jaar rond van voldoende warmte voorzien? en wat kost dat? als de kleine dommel de wijk, misschien voor een deel, gaat verwarmen?

Reactie

Om dit te bepalen zal aanvullend onderzoek moeten worden gedaan, waarin ook moet worden gekeken of het financieel en technisch gezien haalbaar is. Een aquathermieproject is maatwerk. Het is o.a. afhankelijk van het type en mate van isolatie van gebouwen, warmte- en eventueel koudevraag, de mogelijkheden van warmteopslag, de afstand tot de bron.